

DEPARTEMENT WERK, ECONOMIE WETENSCHAP, INNOVATIE & SOCIALE ECONOMIE

Vlaamse overheid

T 02 553 42 56

info.wewis@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/departement-wewis

NOTA resultaat regiotafels 2026

1	SAMENVATTING	2
2	REGIOTAFELS	4
2.1	Regiotafel West-Vlaanderen	4
2.2	Regiotafel Limburg	11
2.3	Regiotafel Brussel Hoofdstedelijk Gewest	16
2.4	Regiotafel Vlaams-Brabant	18
2.5	Regiotafel Antwerpen	19
2.6	Regiotafel Oost-Vlaanderen	23
3	IMPACT VOOR DE CURSIST	28
3.1	Bereikbaarheid	28
3.2	Flexibiliteit	28
3.3	Kwaliteit	29
3.4	Doorstroom naar werk	30
3.5	Kostprijs	31
4	BELEIDSSIGNALLEN VANUIT DE REGIOTAFELS	32

1 Samenvatting

Deze nota bundelt de resultaten van de **regiotafels** waarin VDAB, CVO's en Syntra samen het arbeidsmarktgericht opleidingsaanbod analyseerden op **potentieel dubbel en triple aanbod**. De initiële inventaris was indicatief; de regiotafels verfijnden dit door te kijken naar doelgroepen, finaliteit, opleidingsvorm, timing en arbeidsmarktnoden.

Kernbevindingen

- Het merendeel van het zogenaamd dubbele of triple aanbod blijkt bewust complementair te zijn.
- Waar sprake was van inefficiënte overlap, zijn gerichte rationalisaties doorgevoerd of voorgesteld: afbouw, verhuis, clustering of duidelijke rolafbakening.
- In knelpuntberoepen (zorg, techniek, ICT, horeca) blijft parallel aanbod vaak functioneel en noodzakelijk om instroom, korte wachttijden en bereik te garanderen.
- Grote hefboomprojecten, zoals de VDAB-Loopbaancampus in Roeselare en Antwerpen en de T2-campus in Limburg, ondersteunen clustering, infrastructuurdeling en samenwerking.

Impact voor de cursist

Voor cursisten leiden de rationalisatievoorstellen mogelijks tot een **meer geïntegreerd arbeidsmarktgericht opleidingsaanbod**, met meer samenwerking tussen aanbieders en een betere afstemming op arbeidsmarktnoden. Dit biedt kansen voor een betere oriëntering en doorstroom naar werk.

Tegelijk zijn de beoogde effecten niet eenduidig. De centralisatie van aanbod kan de **bereikbaarheid en toegankelijkheid voor bepaalde doelgroepen onder druk zetten**. Ook vertaalt de beoogde flexibilisering zich in de praktijk nog niet altijd in kortere of vlottere trajecten, onder meer door organisatorische beperkingen.

Daarnaast ontstaat een spanningsveld tussen snelle arbeidsmarktgerichte inzetbaarheid en duurzame kwalificering. In sommige gevallen kan rationalisatie leiden tot een beperkter aanbod aan diplomagerichte trajecten.

Beleidsignalen vanuit de regiotafels

De regiotafels formuleren **8 beleidsignalen**:

1. **Zorg voor een duidelijk kader en meer transparantie, monitoring en impactevaluatie van rationalisering**
Met meetmomenten vóór en na rationalisering, expliciete aandacht voor bereik, participatie en kwetsbare doelgroepen.
2. **Zorg voor kortere modulaire leertrajecten structureel waar mogelijk over aanbieders heen**
Onderzoek de mogelijkheid van kortere modules in CVO's, betere benutting van EVC-resultaten, het inzetten van micro-credentials en flexibele combinatie van modules over aanbieders heen (CVO–Syntra–VDAB).

3. **Herteken VDAB-opleidingstrajecten vanuit een traject- en leerlogica**
Evolutie naar flexibelere trajecten door toelating om modules bij verschillende aanbieders te volgen, toegang tot avond-, weekend- en afstandsonderwijs.
4. **Faciliteer en stimuleer gedeeld gebruik van opleidingsinfrastructuur**
Een Vlaams kader voor infrastructuurdeling met duidelijke juridische en financiële spelregels, en incentives om dubbele investeringen te vermijden.
5. **Maak personeelsuitwisseling tussen opleidingsverstrekkers mogelijk**
Juridisch en financieel kader voor tijdelijke of projectmatige inzet van instructeurs en lesgevers over organisaties heen.
6. **Vermijd financiële nadelen voor cursisten bij flexibeler opstartmomenten**
Onderzoek de mogelijkheid van plafonnering van inschrijvingsgelden bij flexibele instapmomenten.
7. **Veranker regiotafels en regelluwe experimenten**
Structurele erkenning van regiotafels, ruimte voor regionale differentiatie en pilootprojecten zonder automatische precedentwerking.
8. **Hervorm het financieringsmodel voor arbeidsmarktgerichte opleidingen**
Meer flexibiliteit los van minimumgroepsgrootte, met bijzondere aandacht voor knelpuntberoepen, gemengde doelgroepen en opleidingen op vraag van VDAB.

Reflecties

De analyse van de rationalisatievoorstellen maakt duidelijk dat de effectiviteit van de voorstellen sterk afhankelijk is van het bestaande systeemkader. Flexibilisering, modularisering en samenwerking botsen in de praktijk op organisatorische en financieringsregels, waardoor beoogde effecten zoals trajectverkorting niet automatisch gerealiseerd worden.

Daarnaast wijst de oefening op een aantal structurele spanningen, onder meer tussen flexibiliteit en schaal, toegankelijkheid en efficiëntie, en arbeidsmarktgerichtheid en kwalificering. Ook maatregelen zoals meer instapmomenten of kleinere modules hebben implicaties voor de financiering en kost voor de overheid.

2 Regiotafels

In de oorspronkelijke werknota¹ werd per provincie een eerste analyse gemaakt van het opleidingsaanbod voor volwassenen, met als doel **potentieel dubbel en triple aanbod** te identificeren. Deze inventaris had een verkennend en indicatief karakter en hield geen rekening met verschillen in doelgroep, opleidingsvorm, timing of finaliteit van het aanbod. De regiotafels waarin VDAB, CVO's en Syntra samen het arbeidsmarktgericht opleidingsaanbod bespraken, hebben deze analyse verdiept, gevalideerd en bijgestuurd.

De regiotafels zijn gestart in West-Vlaanderen (9/11/2025) en Limburg (11/11/2025). Later volgden Antwerpen (10/03/2026), BHG (11/03/2026), Vlaams-Brabant (11/03/2026) en Oost-Vlaanderen (20/03/2026). Ongeveer twee maanden na de start formuleerden de regiotafels rationalisatie- en beleidsvoorstellen.

In verschillende gevallen is het aanvankelijk geïdentificeerde 'potentieel dubbel aanbod' **niet verdwenen**, maar werd **complementariteit verduidelijkt**: opleidingen blijken complementair te zijn naar doelgroep, intensiteit, kwalificerende waarde, timing of rol in de leerladder. In andere gevallen leidde de dialoog wel tot expliciete rationalisatie, clustering of stopzetting van parallelle trajecten.

In wat volgt wordt per regiotafel:

- kort aangegeven **welke clusters initieel als potentieel dubbel aanbod werden beschouwd**;
- toegelicht **hoe de regiotafel hiermee is omgegaan** via rationalisatie, samenwerking of verduidelijking.

In de tabellen wordt de volgende kleurlegende toegepast:

Actor	Het opleidingsaanbod van deze actor wordt niet meer geprogrammeerd in sj 2026-2027
	Op deze cluster werd een rationalisatie toegepast, zonder impact op dubbel of triple aanbod
	Op deze cluster werd een rationalisatie toegepast, met impact op dubbel of triple aanbod
Actor	Het opleidingsaanbod van deze actor werd verkeerdelijk opgenomen in de initiële data

2.1 Regiotafel West-Vlaanderen

De loopbaancampus van VDAB in Roeselare (LBCR) wordt in de lente van 2027 actief. Deze biedt opportuniteiten voor infrastructuurdeling en samenwerking. Er liep al een afstemmingsoefening tussen aanbieders om hun aanbod te herpositioneren. De Regiotafels hebben deze afstemming versneld en de scope vergroot (meer gesprekspartners).

2.1.1 Rationalisatievoorstellen

Er werden **5 rationalisatievoorstellen** ingediend:

¹ Werknota Regiotafels: Analyse potentiële overlap van het publiek opleidingsaanbod.

- VDAB verplaatst haar **horeca** opleiding van Oostende naar Brugge (waar zij gebruikt maakt van de opleidingsinfrastructuur van CVO Miras, campus Spermalie).
 - **Kostenbesparing:** gedeeld infrastructuurgebruik zorgt ervoor dat VDAB geen investering moet doen voor het uitbouwen van een eigen opleidingscentrum horeca
 - **Timing:** schooljaar 2026-2027 (voorbereiding), verplaatsing september 2027
- VDAB en SYNTRA WEST verplaatsen hun opleiding **onderhoudsmecaniciën personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen/automotive** van Kortrijk naar de VDAB Loopbaancampus in Roeselare (waar de infrastructuur gedeeld wordt en samengewerkt met o.a. ook CVO's, Syntra West, VCL, Educam) en VDAB biedt hier een geïntegreerde opleiding onderhoudsmecaniciën² aan (daling personeelskost).
 - **Kostenbesparing:**
 - Gedeelde infrastructuur i.p.v. dubbel bouwen/inrichten (1 atelier i.p.v. 2; 2 leslokalen i.p.v. 4).
Cluster onderhoudsmecaniciën personenwagens
 - ± € 1.000.000 besparing infrastructuur (atelier ca. 600 m²)
 - ± € 300.000 besparing inrichtingskost (hefbruggen, diagnosestraat, ...)
 - Vermeden aanwerving van een bijkomende instructeur (door geïntegreerd traject)
 - **Timing:** mei 2027 verhuist VDAB de opleiding onderhoudsmecaniciën (van Wevelgem) naar LBCR Roeselare; Syntra West doet dezelfde beweging
- VDAB verplaatst haar opleiding **Lassen** in Beveren, Roeselare, Brugge en Ieper naar de VDAB Loopbaancampus in Roeselare.
 - **Kostenbesparing:**
 - Gedeelde infrastructuur i.p.v. dubbel bouwen/inrichten (1 atelier i.p.v. 2; 2 leslokalen i.p.v. 4)
Cluster lassen
 - ± € 1.000.000 besparing infrastructuur (atelier ca. 600 m²)
 - ± € 500.000 besparing inrichtingskost (afzuiging, lascabines, ...)
 - Afbouw: vermindering opleidingsuren met ± 12.600 uur (en verschuiving van 12.600 u richting lasautomatisatie)
 - **Timing:** mei 2027 deelt VDAB de lasinfrastructuur met het VCL in de LBCR, in co-organisatie, op LT wordt de infrastructuurdeling doorontwikkeld naar een leerecosysteem (integratie/afstemming, coaching, ...)
- Syntra West wil een nieuwe opleiding **installateur HVAC** organiseren in Oostende (waarbij de opleidingsinfrastructuur en het didactisch materiaal wordt gedeeld met VDAB en CVO).
 - **Kostenbesparing:** geen apart VDAB-opleidingstraject meer voor werkzoekenden, kostendeling/schaalvoordelen door geïntegreerd traject (initiatie: CVO, ondernemers traject: Syntra, ingeplugde eigen modules: CVO)
 - **Timing:** In schooljaar 2026-2027 zal er verder afgestemd worden over de mogelijkheid om HVAC-COLAB samen te organiseren, mogelijk met eerste uitrol vanaf voorjaar 2027

² onderhoudsmecaniciën personenwagens en onderhoudsmecaniciën zware bedrijfsvoertuigen in één opleiding onderhoudsmecaniciën

- CVO Miras wil een **innovatieve leerhub** oprichten in haar toekomstig nieuw gebouw in Ieper en deze infrastructuur delen. De specifieke opleidingen zijn nog niet beslist, maar het zou gaan om een gezamenlijk aanbod van beroepsopleidingen, geletterdheid en NT2.
 - **Kostenbesparing:** CVO Miras heeft een DBFM-bouwproject (4848 m²) met budget van 13 miljoen EUR (nog te bouwen), beschikbaar voor infrastructuurdeling/samenwerking: geen dubbel aanbod meer voor dezelfde doelgroep, lager infrastructuurkosten, lagere materiaalkosten, wegvallen indirecte kosten, schaalvoordelen in bestellingen/aankopen
 - **Timing:** lange termijn

Dankzij de regiotafel maakt CVO MIRAS nu al gebruik van Syntra-infrastructuur in Ieper.

2.1.2 Invloedsfeer Kortrijk

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de centrumstad Kortrijk vier clusters met potentieel triple aanbod geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook 22 clusters met potentieel dubbel aanbod (Tabel 1).

Tabel 1 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Kortrijk

Cluster	Clusternaam	Opleidingen	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	180					
10	Bestuurder intern transport	6	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
15	Boekhouding	3	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
28	Elektrotechnieken	4	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
38	Gespecialiseerd bediende: logistiek	2	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB: mogelijke verhuis Roeselare
40	Gespecialiseerd bediende: medisch	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra: mogelijke verhuis Brugge
46	HR assistent	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
52	Horeca – Keuken	6	2	4 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
55	Hotelbedrijf	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
56	Huishoudhulp	2	2	2 CVO	2 VDAB		VDAB: verhuis Roeselare
64	Juwelontwerper - goudsmid	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
67	Kapper	3	2	1 CVO		1 Syntra	CVO: mogelijks stopzetting
74	Lasser	6	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Rationalisatievoorstel Verhuis naar Roeselare (2027)
77	Machinaal houtbewerker	3	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
86	Meubelmaker	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
89	Netwerk- en systeembeheerder	3	3	3 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB: verhuis Roeselare
90	Office Assistant	3	2	4 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
92	Onderhoudsmecanici	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
93	Onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	8	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Rationalisatievoorstel verhuis naar Roeselare (2027)
96	Ondernemer	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
99	Personenvervoer over de weg	4	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
101	Podiumtechnicus	3	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
113	Schoonheidszorg	6	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
116	Software ontwikkelaar	5	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB: verhuis Roeselare

117	Sommelier	2	2	1 CVO		1 Syntra	CVO: mogelijks stopzetting
133	Vrachtvervoer over de weg	4	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
136	Zorgkundige	3	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB: bouwt af

Rood = het opleidingsaanbod van deze actor wordt niet meer geprogrammeerd in sj 2026-2027; *Blauw* = op deze cluster werd een rationalisatie toegepast, zonder impact op dubbel of triple aanbod; *Groen* = op deze cluster werd een rationalisatie toegepast, met impact op dubbel of triple aanbod.

Voor alle clusters met **potentieel triple aanbod** werd afgesproken om het aanbod te clusteren binnen de Loopbaancampus in Roeselare. Het gaat om de clusters lasser, netwerk- en systeembeheerder, onderhoudsmechanici personenwagens en lichte voertuigen en softwareontwikkelaar (o.a. NET, full stack). Zo wordt het aantal parallelle locaties verlaagt, investeringen geconcentreerd en samenwerking tussen VDAB, Syntra & CVO versterkt.

Voor de clusters met **potentieel dubbel aanbod** werd voorzien in een gemotiveerde beoordeling per cluster. Daaruit blijkt dat:

- Een deel van het aanbod **complementair** is naar doelgroep, timing of finaliteit of noodzakelijk is in functie van arbeidsmarktnoden. Dit is het geval voor de clusters bestuurder intern transport, boekhouding, elektrotechnieken, HR-assistent, horeca-keuken, juweelontwerper-goudsmid, office assistent, onderhoudsmechanici, ondernemer, personenvervoer over de weg, schoonheidszorg en vrachtvervoer over de weg.
- Voor een beperkt aantal clusters **verdere bijsturing** wordt verkend (stopzetting, verhuis, herpositionering). Dit is het geval voor de clusters sommelier (CVO Creo), gespecialiseerd bediende in de logistiek (VDAB), gespecialiseerd bediende medisch (Syntra), Kapper (CVO Scala), schoonmaak (VDAB).
- Reeds vóór of tijdens de regiotafeloefening een aantal opleidingen effectief werd **afgebouwd** of stopgezet. Dit is het geval voor de clusters schoonheidszorg (Syntra), hotelbedrijf (Syntra), machinaal houtbewerker (Syntra) en meubelmaker (Syntra).

2.1.3 Invloedsfeer Roeselare

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de centrumstad Roeselare **drie clusters met potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook **15 clusters met potentieel dubbel aanbod** (Tabel 2). Het opleidingsaanbod in Roeselare wordt in de toekomst hertekend door de komst van de VDAB-Loopbaancampus.

Tabel 2 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Roeselare

Cluster	Clusternaam	Opleidingen	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	138					
15	Boekhouding	4	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
28	Elektrotechnieken	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
32	Fietshersteller	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
34	Florist	3	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra: verhuis Brugge in 2027
53	Horeca - Zaalmedewerker	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
63	Interieurinrichter	4	2	2 CVO		1 Syntra	CVO Creo: afbouw (2027), Syntra verhuis Kortrijk (2027)

68	Kinderbegeleider	4	2	1 CVO		1 Syntra	In afstemming
69	Kleermaker	4	2	2 CVO		1 Syntra	Syntra: verhuis Kortrijk (2027)
74	Lasser	3	2	3 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
76	Logistiek assistent in de zorg	3	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB bouwt af
90	Office Assistant	3	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
93	Onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra: autobekleder ≠ onderhouds- mecanici
96	Ondernemer	3	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
99	Personenvervoer over de weg	2	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB geen aanbod
111	Schilder-decorateur	4	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	CVO: mogelijke afbouw, Syntra: verhuis Brugge (2027)
116	Software ontwikkelaar	5	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
117	Sommelier	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra: afbouw in 2027
136	Zorgkundige	2	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB bouwt af

Uit de bespreking bleek dat de clusters met potentieel **triple** aanbod in de praktijk **geen overlap vertonen**, onder meer omdat:

- aanbieders expliciet de keuze hebben gemaakt om de opleidingen schilder **te verplaatsen of stop te zetten**, waardoor één unieke aanbieder in de regio overblijft. Concreet werd afgesproken dat Syntra West haar aanbod verplaatst naar de regio Brugge vanaf 2027; CVO Creo de opleiding organiseert in avondonderwijs en afbouw overweegt en dat VDAB hierdoor de **unieke opleidingsverstrekker** wordt in de regio Roeselare.
- de **inhoud en het opleidingstijdstip verschillen** tussen aanbieders (bv. boekhouding), en sommige trajecten reeds werden afgebouwd (bv. upgrade business skills in cluster ondernemer bij VDAB);

Ook voor de clusters met **potentieel dubbel aanbod** werd een gemotiveerde beoordeling per cluster gemaakt. Daaruit blijkt dat:

- opleidingen ondernemerschap **regionaal gespreid** worden aangeboden, met een duidelijke inhoudelijke differentiatie, waarbij het volwassenenonderwijs zich onder meer richt op leerlingen uit het secundair onderwijs met een ondernemersambitie;
- voor een aantal clusters wordt het **aanbod bewust behouden** omwille van complementariteit en arbeidsmarktnood. Dit is onder meer het geval voor elektrotechnieken, fietshersteller, lasser en office assistant. In deze clusters vullen aanbieders elkaar aan via verschillen in doelgroep, finaliteit en organisatievorm, terwijl de geografische spreiding en de hoge vraag vanuit de arbeidsmarkt een voldoende brede capaciteit vereisen;
- voor een aantal clusters **verdere afstemming of herpositionering** wordt gepland, zoals florist (Syntra West, verhuis naar Brugge vanaf 2027) en sommelier (stopzetting door Syntra West vanaf 2027);

- tenslotte werden een aantal clusters **geremedieerd** ten opzichte van de analyse voor schooljaar 2023-2024, zoals de stopzetting van de opleiding zorgkundige bij VDAB in samenwerking met de thuiszorgdiensten en de afbouw van logistiek assistent in de zorg (VDAB/Emino).

2.1.4 Invloedsfeer Brugge

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de centrumstad Brugge **zes clusters met potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook **25 clusters met potentieel dubbel aanbod** (Tabel 3).

Tabel 3 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Brugge

Cluster	Clusternaam	Opleiding en	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	230					
6	Bakkerij	5	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
14	Binnenschrijnwerker	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
15	Boekhouding	6	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
22	Crossmedia	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
28	Elektrotechnieken	9	3	2 CVO	2 VDAB	1 Syntra	VDAB: verhuis Roeselare 2027
35	Fotograaf	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden, wel doelgroep afstemmen
40	Gespecialiseerd bediende: medisch	2	2	1 CVO 1 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af
42	Gespecialiseerd bediende: vastgoed	3	2		1 VDAB	1 Syntra	Reeds samenwerking
44	Grafisch Designer Print & Digitale Media	3	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
46	HR assistent	2	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
52	Horeca - Keuken	6	3	4 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
55	Hotelbedrijf	7	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
56	Huishoudhulp	2	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB: mogelijke herpositionering
63	Interieurinrichter	4	2	1 CVO 1 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af
67	Kapper	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
70	Koeltechnicus	4	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB: verhuis in 2027
74	Lasser	3	2	1 CVO	1 VDAB		Rationalisatievoorstel Verhuis naar Roeselare (2027)
77	Machinaal houtbewerker	2	2	1 CVO		1 Syntra	Verkenning samenwerking
81	Masseur	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
86	Meubelmaker	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
90	Office Assistant	5	3	4 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
92	Onderhoudsmecanici	2	2	1 CVO	1 VDAB 1 VDAB		VDAB: 1 opleiding verhuist in 2027
96	Ondernemer	3	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
111	Schilder-decorateur	2	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
113	Schoonheidszorg	6	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
115	Slagerij	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
117	Sommelier	2	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
130	Vloerder - tegelzetter	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB geen aanbod
131	Voetverzorger	3	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden

							VDAB verhuis Oostende 2027 Wordt ook aangeboden door CVO
133	Vrachtwagen vervoer over de weg	5	2	1 CVO ³	1 VDAB	1 Syntra	
136	Zorgkundige	3	2	3 CVO	2 VDAB		VDAB bouwt af

Voor een eerste groep clusters met **potentieel triple aanbod** – boekhouding, horeca-keuken, hotelbedrijf en ondernemer – werd vastgesteld dat het aanbod intussen grotendeels werd geremedieerd. Het VDAB-aanbod in boekhouding en ondernemer (o.m. *upgrade business skills*) werd deels afgebouwd, terwijl ook het voltijdse dagaanbod boekhouding bij Syntra West uitdovend is. Binnen horeca-keuken en hotelbedrijf heeft VDAB het aanbod intussen volledig stopgezet; voor hotelonthaal werd het aanbod overgedragen aan CVO Miras, en de opleiding kamerpersoneel wordt niet langer door VDAB georganiseerd.

In **elektrotechnieken** blijft sprake van **triple aanbod** (CVO, VDAB en Syntra), maar dit wordt als noodzakelijk en complementair beschouwd gezien het om een structureel knelpuntberoep met hoge vraag gaat. Wel werd beslist dat het VDAB-aanbod in Brugge verhuist in het voorjaar van 2027 naar de Loopbaan-campus in Roeselare, een logica die ook geldt voor verwante clusters zoals koeltechnicus, lasser en onderhoudsmechanici. De andere aanbieders blijven actief voor andere doelgroepen en opleidingsvormen.

Voor een bredere groep clusters met **potentieel dubbel aanbod** – waaronder bakkerij, crossmedia, HR-assistent, kapper, masseur, meubelmaker, schoonheidszorg, slagerij en voetverzorging – wordt het aanbod bewust behouden omdat het complementair is naar doelgroep, finaliteit of organisatievorm. In deze clusters is geen verdere rationalisatie gepland.

Daarnaast zijn er clusters waar verdere afstemming of herpositionering wordt verkend. Zo wordt voor machinaal houtbewerker samenwerking onderzocht en is voor de cluster huishoudhulp een mogelijke herpositionering in beeld bij VDAB.

2.1.5 Invloedsfeer Oostende

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de **centrumstad Oostende** geen clusters met **potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, er zijn wel 10 clusters met **potentieel dubbel aanbod** (Tabel 4).

Tabel 4 Potentieel dubbel aanbod invloedsfeer Oostende

Cluster	Clusternaam	Opleidingen	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	107					
28	Elektrotechnieken	7	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
47	HVAC - Installatietechnieken	6	2	1 CVO		1 Syntra	CVO/Syntra: rationalisatievoorstel VDAB verhuis Roeselare (2027)
49	HVAC - Verwarming	13	2		1 VDAB	1 Syntra	
52	Horeca - Keuken	6	2	2 CVO	1 VDAB		VDAB: rationalisatievoorstel verhuis naar Brugge
55	Hotelbedrijf	2	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB: wordt momenteel niet ingericht

³ Correctie t.o.v. oorspronkelijke data

56	Huishoudhulp	2	2	2 CVO	1 VDAB		Samenwerking wordt bekeken
74	Lasser	4	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
96	Ondernemer	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
113	Schoonheidszorg	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
136	Zorgkundige	2	2	2 CVO	1 VDAB		VDAB afgebouwd

Na bespreking aan de regiotafel Oostende blijkt dat het geïdentificeerde **potentieel dubbel aanbod geen structurele overlap** is, maar hoofdzakelijk verklaard wordt door **regionale spreiding, doelgroepdifferentiatie en arbeidsmarktnoden**. In een kust- en Westhoekregio met beperkte mobiliteit is nabijheid van opleidingsaanbod cruciaal, zeker voor knelpuntberoepen zoals zorgkundige, elektrotechnieken, HVAC en lasser. Opleidingen die op het eerste gezicht dubbel lijken, verschillen in praktijk in inhoud, finaliteit (activering, kwalificering, ondernemerschap), opleidingsvorm of intensiteit, en vullen elkaar daardoor aan.

Tegelijk werden via de regiotafel gerichte bijsturingen doorgevoerd of voorbereid, zoals afbouw van projectmatig VDAB-aanbod (hotelbedrijf), herpositionering richting andere steden (HVAC) en het verkennen van samenwerking en pilootprojecten (huishoudhulp).

2.1.6 Geactualiseerde duiding van 'potentieel dubbel aanbod' in West-Vlaanderen

De analyse op provinciaal niveau, opgebouwd vanuit de regiotafels Kortrijk, Roeselare, Brugge en Oostende, toont dat het merendeel van het oorspronkelijk geïdentificeerde potentieel dubbel en triple aanbod in West-Vlaanderen verdwijnt door afbouw, verhuis of clustering, dan wel inhoudelijk verantwoord is vanuit complementariteit, arbeidsmarktnoden en regionale toegankelijkheid. In geen van de invloedsferen blijft er onverklaard triple aanbod bestaan. Waar dubbel aanbod behouden blijft, is dit een bewuste keuze om verschillende doelgroepen te bereiken, om opleiding dicht bij de cursist te organiseren of om knelpuntberoepen adequaat te ondersteunen.

Een belangrijk structurerend element op provinciaal niveau is de uitbouw van de VDAB Loopbaancampus in Roeselare, die fungeert als hefboom voor clustering, infrastructuurdeling en intensievere samenwerking tussen publieke aanbieders. Tegelijk benadrukken de regiotafels dat West-Vlaanderen een regio is met uitgesproken verschillen in mobiliteit, bevolkingsspreiding en sectorale noden, waardoor beperkte overlap soms een voorwaarde is om verschraving te vermijden.

2.2 Regiotafel Limburg

2.2.1 Rationalisatievoorstellen

Er werden **drie rationalisatievoorstellen** uitgewerkt:

- **VDAB bouwt haar eigen houtopleiding machinaal houtbewerker in Tongeren gefaseerd af** en verschuift van uitvoerende aanbieder naar regierol, waarbij het opleidingsaanbod wordt gebundeld bij de CVO's (PCVO Limburg, CVO Cursa) en SyntraPXL, met gedeeld gebruik van bestaande infrastructuur en – op middellange termijn – mogelijke co-organisatie met dagonderwijs in de regio Hasselt.
 - **Kostenbesparing:** vermijden van nieuwe investeringen door VDAB (± 1 miljoen euro) en lagere structurele werkingskosten

- **Timing:** overdracht start vanaf september 2026, volledige afbouw VDAB-aanbod tegen eind 2027
- **Binnen de horecaclusters wordt versnipperd en niet-arbeidsmarktgericht aanbod afgebouwd** waarbij huishoudelijk koken wordt geschrapt bij CVO Cursa en opleidingen worden geconcentreerd in professioneel uitgeruste keukens, met gedeeld infrastructuurgebruik (o.a. Hasselt en Sint-Truiden). CVO's en VDAB focussen op arbeidsmarktgerichte trajecten, terwijl SyntraPXL zich verder specialiseert in uitbaterschap en ondernemerschap. De partners stemmen opstartmomenten, doelgroepen en trajectduur beter op elkaar af, met EVC-gestuurde vrijstellingen.
 - **Kostenbesparing:** efficiënter gebruik van infrastructuur en personeel door minder versnipperde opstarten
 - **Timing:** gefaseerde implementatie vanaf schooljaar 2026–2027. In 2026 wordt huishoudelijk koken niet meer geprogrammeerd
- **Binnen de zorgopleidingen wordt een duidelijke taakafbakening per aanbiederstype doorgevoerd** waarbij CVO's (PCVO Limburg en CVO Cursa) het kernzorgaanbod (o.a. zorgkundige, kinderbegeleider, huishoudhulp) blijven dragen, SyntraPXL zich specialiseert in lichaamsverzorging en vrije zorgberoepen, en VDAB haar rol beperkt tot erkenning, toeleiding en regie. Parallel aanbod (o.a. lichaamsverzorging bij CVO's) wordt afgebouwd en infrastructuur wordt gedeeld, onder meer via de verdere uitbouw van een zorgcampus in Pelt.
 - **Kostenbesparing:** afbouw van dubbel aanbod en efficiënter gebruik van praktijkinfrastructuur
 - **Timing:** gefaseerd, met eerste afstemmingen reeds lopende

2.2.2 Invloedsfeer Genk

Binnen de invloedsfeer van Genk vertonen **25 clusters** een potentieel risico op **dubbel aanbod** en **8 clusters** op **triple aanbod** (Tabel 5).

Tabel 5 Potentieel dubbel en triple aanbod in invloedsfeer Genk

Cluster	Clusternaam	Opleidingen	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	159					
2	Aannemer dakbedekking	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
3	Aannemer pleisterwerken	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
14	Binnenschrijnwerker	3	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
15	Boekhouding	3	2	2 CVO	1 VDAB		VDAB: wordt mogelijks herbekeken
21	Commercieel afgevaardigde	2	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
22	Crossmedia	6	2	2 CVO		1 Syntra	Syntra: wordt mogelijks herbekeken
28	Elektrotechnieken	15	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
32	Fietshersteller	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
35	Fotograaf	3	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
42	Gespecialiseerd bediende: vastgoed	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
44	Grafisch Designer Print & Digitale Media	5	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden

46	HR assistent	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
47	HVAC - Installatietechnieken	10	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
49	HVAC - Verwarming	13	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
52	Horeca - Keuken	4	2	3 CVO	1 VDAB		VDAB geen aanbod
61	Industrieel elektrotechnicus	3	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
70	Koeltechnicus	6	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
74	Lasser	11	3	3 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
76	Logistiek assistent in de zorg	2	2	2 CVO	1 VDAB		VDAB bouwt af
77	Machinaal houtbewerker	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
83	Mechanisch tekenaar	5	2	1 CVO	1 VDAB		CVO bouwt af
85	Metselen	4	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
86	Meubelmaker	4	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
89	Netwerk- en systeembeheerder	4	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	CVO bouwt af
90	Office Assistant	4	2	3 CVO	1 VDAB		VDAB geen aanbod
92	Onderhoudsmecaniciën	4	2	CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
96	Ondernemer	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
99	Personenvervoer over de weg	2	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB geen aanbod
103	Polyvalent verkoper	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
111	Schilder-decorateur	5	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
116	Software ontwikkelaar	11	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	<i>Samenwerking wordt onderzocht</i>
130	Vloerder - tegelzetter	3	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden VDAB verhuis (2027)
133	Vrachtovervoer over de weg	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden

Triple aanbod is aanwezig in elektrotechnieken, industrieel elektrotechnicus en lasser. In deze clusters focussen de CVO's op diplomagerichte trajecten, organiseert Syntra praktijkgerichte opleidingen (dag en/of avond) en zet VDAB in op dagtrajecten met continue instroom en snelle arbeidsmarktmatching. Alle drie maken gebruik van de T2-infrastructuur, wat afstemming noodzakelijk maakt om parallelle opstarten te vermijden. In HVAC/installatietechnieken, metselen en vloerder-tegelzetter is ook sprake van triple aanbod, met een vergelijkbare differentiatie: CVO vooral avond- en diplomagericht, Syntra dag- en avondonderwijs en VDAB een meer basis- of instapgericht traject. Voor vloerder-tegelzetter voorziet VDAB bovendien een verhuis van Genk (T2) naar Bilzen. In netwerk- en systeembeheerder is geen CVO-aanbod meer actief en organiseert VDAB een arbeidsmarktgericht maattraject, terwijl voor softwareontwikkelaar het Syntra-aanbod wordt herbekeken en afgestemd met het CVO om tot een duidelijkere rolverdeling te komen.

Ook het **dubbel aanbod** is gedifferentieerd. De CVO's focussen op diplomagerichte trajecten in avond en weekend, Syntra op praktijkgerichte dag- en avondopleidingen, en VDAB op basis- of instaptrajecten voor werkzoekenden. Door deze complementaire finaliteit en het gedeelde gebruik van infrastructuur (T2-campus) wordt het dubbel aanbod als beheersbaar en te verantwoorden beschouwd, mits blijvende afstemming van opstartmomenten en doelgroep.

2.2.3 Invloedsfeer Hasselt

Binnen de invloedsfeer van Hasselt vertonen **34 clusters** een potentieel risico op **dubbel aanbod**. Er zijn **11 clusters** met potentieel **triple aanbod** in sj 2023-2024 (Tabel 6).

Tabel 6 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Hasselt

Cluster	Cluster naam	Opleiding en	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	230					
6	Bakkerij	6	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
10	Bestuurder intern transport	4	2	~~1 CVO~~	1 VDAB		CVO geen aanbod
14	Binnenschrijnwerker	6	3	1 CVO	1 VDAB	~~1 Syntra~~	Syntra: geen aanbod CVO/VDAB: <i>samenwerking wordt onderzocht</i>
15	Boekhouding	7	3	2 CVO	~~2 VDAB~~	1 Syntra	VDAB geen aanbod
18	Bouwkundig tekenaar	2	2	1 CVO		~~1 Syntra~~	Syntra geen aanbod
20	Chocolatier - confiseur - ijsbereider	7	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
22	Crossmedia	5	2	4 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
28	Elektrotechnieken	7	3	4 CVO	~~1 VDAB~~	~~1 Syntra~~	VDAB/Syntra geen aanbod
31	Farmaceutisch assistent	2	2	1 CVO		1 Syntra	Afbouw, inschaling VKS 5
32	Fietshersteller	2	2	6 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
34	Florist	3	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
38	Gespecialiseerd bediende: logistiek	5	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
39	Gespecialiseerd bediende: magazijn	3	2	1 CVO	~~1 VDAB~~		VDAB geen aanbod
40	Gespecialiseerd bediende: medisch	3	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
43	Gids-reisleider	3	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
45	Groen- en tuinbeheer	7	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
46	HR assistent	2	2	1 CVO		~~1 Syntra~~	Syntra geen aanbod
52	Horeca - Keuken	11	3	5 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Rationalisatievoorstel
53	Horeca - Zaalmedewerker	5	3	1 CVO	~~1 VDAB~~	1 Syntra	VDAB geen aanbod
54	Horeca - uitbater	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
55	Hotelbedrijf	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
56	Huishoudhulp	4	2	1 CVO	~~2 VDAB~~		VDAB bouwt af
63	Interieurinrichter	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
67	Kapper	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
68	Kinderbegeleider	4	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
69	Kleermaker	4	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
74	Lasser	5	3	4 CVO	~~1 VDAB~~	~~1 Syntra~~	VDAB/Syntra geen aanbod
77	Machinaal houtbewerker	3	3	1 CVO	1 VDAB	~~1 Syntra~~	Syntra geen aanbod Zie rationalisatievoorstel
81	Masseur	2	2	~~1 CVO~~		1 Syntra	CVO geen aanbod
82	Mecanici brom- en motorfietsen	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
85	Metselen	4	2	1 CVO	1 VDAB	~~1 Syntra~~	Syntra geen aanbod
86	Meubelmaker	5	3	3 CVO	1 VDAB	~~1 Syntra~~	<i>Syntra geen aanbod Samenwerking wordt onderzocht</i>
90	Office Assistant	6	3	7 CVO	~~1 VDAB~~	1 Syntra	VDAB geen aanbod
93	Onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	14	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
96	Ondernemer	3	3	2 CVO	~~2 VDAB~~	1 Syntra	CVO bouwt af VDAB geen aanbod
99	Personenvervoer over de weg	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
111	Schilder-decorateur	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden

113	Schoonheidszorg	6	2	1-CVO		1 Syntra	CVO bouwt af, rationalisatievoorstel
117	Sommelier	2	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
126	Uitvaartmedewerker	2	2	1-CVO		1 Syntra	CVO geen aanbod
130	Vloerder - tegelzetter	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
131	Voetverzorger	2	2	1-CVO		1 Syntra	CVO bouwt af, rationalisatievoorstel
132	Voorbewerker carrosserie	2	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
133	Vrachtvervoer over de weg	10	2		1 VDAB	1-Syntra	Syntra geen aanbod
136	Zorgkundige	3	2	3 CVO	1-VDAB		VDAB bouwt af, rationalisatievoorstel

In de invloedssfeer Hasselt werd vastgesteld dat het **potentieel triple aanbod** in een aantal clusters **grotendeels al werd geremedieerd**. In verschillende gevallen is één of meerdere aanbieders intussen **afwezig**, waardoor van feitelijke overlap geen sprake meer is. Zo biedt **Syntra geen opleiding binnenschrijnwerker** aan in Hasselt, organiseert **VDAB de opleiding voorlopig in eigen beheer** en wordt verdere samenwerking met andere aanbieders onderzocht. In **boekhouding** programmeert VDAB de opleiding niet langer, terwijl **CVO en Syntra** het aanbod verderzetten in dag- en avondonderwijs. Voor **elektrotechnieken** is **alleen het CVO** actief in Hasselt. Ook bij **horeca-zaalmedewerker, lasser, machinaal houtbewerker, meubelmaker, office assistant en ondernemer** is het vroegere triple aanbod verdwenen: VDAB en/of Syntra hebben hier geen opleiding (meer) in eigen beheer en het aanbod berust hoofdzakelijk bij het CVO, eventueel aangevuld met een intensiever Syntra-traject (zoals bij office assistant), waarbij verdere samenwerking wordt verkend.

Voor enkele resterende clusters met **triple aanbod** wordt het aanbod expliciet als **complementair** beschouwd. Dit geldt voor **horeca-keuken**, die verder wordt geduid binnen een rationalisatievoorstel, en voor **onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen**, waar de drie aanbieders elk een andere finaliteit opnemen: **CVO** focust op diplomering en inclusie, **Syntra** op praktijkgericht leren en ondernemerschap, en **VDAB** op snelle arbeidsmarktmatching, certificering en (zwaardere) voertuigprofielen. In deze cluster wordt bovendien ingezet op **gedeelde infrastructuur en samenwerking**.

2.2.4 Geactualiseerde duiding van 'potentieel dubbel aanbod' in Limburg

Binnen Limburg werd het potentieel dubbel aanbod in de invloedssferen Genk en Hasselt grondig herbekeken en in belangrijke mate bijgestuurd of geremedieerd. In veel clusters blijkt de initiële indicatie van overlap niet overeen te stemmen met de praktijk, omdat aanbieders zich richten op verschillende doelgroepen, finaliteiten en opleidingsvormen of omdat het aanbod inmiddels werd afgebouwd.

In beide invloedssferen wordt het merendeel van het dubbel aanbod bewust behouden, omdat het complementair en functioneel is. De CVO's focussen doorgaans op kwalificerende en diplomagerichte trajecten (vaak in avond of weekend), Syntra op praktijkgerichte opleidingen en ondernemerschap (dag en avond), en VDAB op instap- en arbeidsmarktgerichte trajecten voor werkzoekenden. Deze differentiatie maakt het mogelijk om verschillende profielen te bedienen en wordt versterkt door het gedeelde gebruik van infrastructuur, zoals de T2 campus in Genk.

Tegelijk werd op verschillende plaatsen het dubbel aanbod actief teruggedrongen. Zo bouwt VDAB haar aanbod af in onder meer logistiek assistent in de zorg, ondernemer, boekhouding, zorgkundige en huishoudhulp, en zijn in meerdere clusters aanbieders volledig weggefallen. In Hasselt is bijvoorbeeld bij elektrotechnieken en lasser nog slechts één dominante aanbieder actief, terwijl in de cluster binnenschrijnwerk samenwerking of verdere afstemming wordt onderzocht.

2.3 Regiotafel Brussel Hoofdstedelijk Gewest

2.3.1 Rationalisatievoorstellen

Binnen de regiotafel Brussel Hoofdstedelijk Gewest werd omwille van praktische redenen afgeweken van de vooropgestelde regio-afbakening om de rationalisatievoorstellen uit te werken. Rekening houdend met verplaatsingen van de cursisten werd hier ook Halle-Vilvoorde meegenomen. Er werden **twee rationalisatievoorstellen** uitgewerkt.

- Binnen de crossmedia-cluster met triple aanbod wordt ingezet op **centralisatie en afbouw van parallelle opleidingen**. CVO Semper en CVO Crescendo behouden en versterken het aanbod, waarbij CVO Semper instaat voor tweedekansonderwijs (TKO -trajecten) en Aanvullende Algemene Vorming (AAV), terwijl CVO Brussel en Syntra Brussel specifieke opleidingen (webdesigner/webmaster) stopzetten.
 - **Kostenbesparing:** stopzetting van dubbele opleidingen, verminderde personeels- en infrastructuurkosten en geen nood aan verdere IT- en hardware-investeringen
 - **Timing:** schooljaar 2026-2027, onmiddellijke impact via stopzettingen en doorstroom van cursisten
- Binnen de **horecacluster** wordt gekozen voor bundeling en centralisatie rond één kernspeler. CVO Brussel wordt gepositioneerd als centrale uitvoerende opleidingshub voor keuken- en horecatrajecten, terwijl VDAB evolueert naar arbeidsmarktregisseur en toeleider en andere CVO's en vzw's hun parallel aanbod afbouwen of een flankerende rol opnemen. Het aanbod wordt hertekend via geïntegreerde leerladders, gezamenlijke intake en intensief gedeeld gebruik van infrastructuur (dag, avond en weekend).
 - **Kostenbesparing:** afbouw huishoudelijk koken en parallelle trajecten, lagere infrastructuur- en personeelskost per cursist door schaalvoordelen
 - **Timing:** in sj 2026-2027:
 1. wordt huishoudelijk koken stopgezet (CVO Semper),
 2. idem voor koken bij CVO Crescendo,
 3. wordt de uitbesteding van keukenmedewerker bij Groep Intro beëindigd,
 4. zal VDAB keukenmedewerker in het eigen centrum in Vilvoorde niet langer aanbieden.

2.3.2 Invloedsfeer Brussel

In de invloedssfeer van centrumstad Brussel werden **15 clusters** met potentieel **dubbel aanbod** geïdentificeerd. Voor **1 cluster** is sprake van **triple aanbod** (Tabel 7).

Tabel 7 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Brussel

Cluster	Clusternaam	Opleiding en	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	215					
14	Binnenschrijnwerker	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
20	Chocolatier - confiseur - ijsbereider	3	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
22	Crossmedia	4	2	3 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af. Rationalisatievoorstel

28	Elektrotechnieken	13	3	2 CVO	2 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
32	Fietshersteller	3	2	2 CVO		2 Syntra	Blijft behouden
38	Gespecialiseerd bediende: logistiek	4	2	1 CVO	2 VDAB		CVO bouwt af
40	Gespecialiseerd bediende: medisch	2	2	3 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
47	HVAC - Installatietechnieken	2	2	1 CVO	2 VDAB		Blijft behouden
52	Horeca - Keuken	11	2	4 CVO	1 VDAB		Rationalisatie-voorstel
63	Interieurinrichter	2	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
69	Kleermaker	5	2	2 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
90	Office Assistant	4	2	5 CVO	2 VDAB		Blijft behouden
93	Onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	5	2		1 VDAB	1 Syntra	Syntra bouwt af
96	Ondernemer	2	2		1 VDAB	2 Syntra	VDAB bouwt af
117	Sommelier	2	2	1 CVO 1 CVO		2 Syntra	1 CVO bouwt af
136	Zorgkundige	3	2	2 CVO	3 VDAB		Blijft behouden

In **elektrotechnieken** is sprake van **triple aanbod** door **CVO, VDAB en Syntra**. Gezien dit een structureel knelpuntberoep is met een grote en blijvende vraag, wordt dit beschouwd als **legitiem en noodzakelijk**. De drie aanbieders vullen elkaar aan via verschillen in doelgroep (werkzoekenden, cursisten volwassenenonderwijs, ondernemers), opleidingsvorm (dag, avond, continue instroom) en finaliteit. Het aanbod blijft daarom behouden.

Voor de **clusters met dubbel aanbod**, namelijk office assistant, binnenschrijnwerk, fietshersteller, HVAC-installatietechnieken, sommelier en zorgkundige – wordt het dubbel aanbod behouden omdat de aanbieders zich richten op verschillende doelgroepen, finaliteiten en organisatievormen. CVO's focussen hier op kwalificerende en diplomagerichte trajecten, terwijl Syntra inzet op praktijkgericht leren en vaak ondernemerschap, en VDAB (waar van toepassing) op (anderstalige) werkzoekenden en arbeidsmarktmatching. Bij zorgkundige en HVAC is meervoudig aanbod bovendien nodig om instroom, werkplekieren en stages organisatorisch haalbaar te houden.

2.3.3 Geactualiseerde duiding van 'potentieel dubbel aanbod' in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De regiotafel leidde tot een duidelijke bijsturing van het aanbod, waarbij een aanzienlijk deel van de initiële overlap werd geredigeerd via afbouw en centralisatie.

Voor zes clusters blijft dubbel aanbod bewust behouden. De aanbieders richten zich op verschillende doelgroepen, finaliteiten en opleidingsvormen: CVO's focussen op kwalificerende en diplomagerichte trajecten, Syntra op praktijkgericht leren en ondernemerschap, en VDAB op arbeidsmarktgerichte trajecten voor (vaak anderstalige) werkzoekenden met continue instroom. In sectoren zoals zorg en HVAC is parallel aanbod bovendien noodzakelijk om voldoende instroom, stages en werkplekieren te garanderen.

De cluster elektrotechnieken vormt het enige geval van triple aanbod, maar wordt expliciet als legitiem en noodzakelijk beschouwd gezien de structurele arbeidsmarktnood. De drie aanbieders vullen elkaar aan via verschillen in doelgroep, organisatievorm en finaliteit, waardoor dit aanbod behouden blijft. Tegelijk werd in verschillende clusters gericht bijgestuurd om niet-functionele overlap te reduceren. Dit gebeurt via afbouw bij één of meerdere aanbieders. In deze clusters vertaalt de rationalisatie zich in een evolutie naar één dominante aanbieder. Ook binnen de horecacluster (keuken) wordt een meer structurele centralisatie doorgevoerd (cf. rationalisatievoorstel), waarbij versnipperd aanbod wordt gebundeld.

2.4 Regiotafel Vlaams-Brabant

2.4.1 Rationalisatievoorstel

De regiotafel Vlaams-Brabant werkte 1 **rationalisatievoorstel** uit:

- **VDAB schrapt** de opleiding **lassen** in eigen beheer in Leuven/Heverlee en **draagt** de opleiding volledig **over aan CVO Qrios**, dat een dagopleiding voor werkzoekenden en avondmodules voor andere doelgroepen organiseert, gebruikmakend van de VDAB-infrastructuur.
 - **Kostenbesparing:** wegvallen van VDAB-instructeurskost (± 95.000 euro), vermijden van infrastructuurleegstand en efficiënter gebruik van bestaande lesbevoegdheid bij CVO Qrios
 - **Timing:** september 2026

2.4.2 Invloedsfeer Leuven

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de centrumstad Leuven **2 clusters met potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook **16 clusters met potentieel dubbel aanbod** (Tabel 8).

Tabel 8 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Leuven

Cluster	Clusternaam	Opleidingen	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	208					
6	Bakkerij	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
18	Bouwkundig tekenaar	3	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB geen aanbod
21	Commercieel afgevaardigde	2	2		1 VDAB	1 Syntra	Syntra bouwt af
22	Crossmedia	5	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
28	Elektrotechnieken	7	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
44	Grafisch Designer Print & Digitale Media	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
47	HVAC - Installatietechnieken	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
52	Horeca - Keuken	6	3	3 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
53	Horeca - Zaalmedewerker	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
67	Kapper	3	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
74	Lasser	4	2	1 CVO	1 VDAB		VDAB bouwt af Rationalisatievoorstel
89	Netwerk- en systeembeheerder	3	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
90	Office Assistant	4	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
92	Onderhoudsmecanici	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
96	Ondernemer	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
110	Rijinstructeur	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
116	Software ontwikkelaar	6	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
136	Zorgkundige	3	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden

In vrijwel alle clusters blijkt het aanbod bewust complementair georganiseerd. De rolverdeling tussen aanbieders is hierbij: CVO's focussen op kwalificerende en diplomagerichte trajecten (vaak met geïntegreerde algemene vorming en ondersteuning), VDAB richt zich op werkzoekenden met trajecten met continue instroom en snelle arbeidsmarkttoeleiding, en Syntra legt de nadruk op ondernemerschap,

praktijkgericht leren en up- en reskilling. Deze verschillen vertalen zich in uiteenlopende trajectduur, instapvoorwaarden (o.a. taalniveau), leercontext en organisatievorm (dag, avond, modulair of online).

2.4.3 Geactualiseerde duiding van ‘potentieel dubbel aanbod’ in Vlaams-Brabant

De regiotafel toont aan dat het vermeende overlapbeeld in de praktijk grotendeels verklaarbaar en complementair is. De verschillen situeren zich vooral in doelgroep, finaliteit, opleidingsduur en organisatievorm.

Voor de cluster lassen werd een expliciet rationalisatiepad uitgewerkt, waarbij de intentie is om het aanbod bij VDAB af te bouwen en het opleidingsaanbod te bundelen bij het CVO vanaf 2026 (cf. rationalisatievoorstel). Ook in andere clusters wordt samenwerking verder verdiept via gedeeld gebruik van infrastructuur, gezamenlijke trajecten en doorverwijzing binnen leerladders, zoals in horeca, elektrotechnieken en zorg.

Daarnaast speelt ook geografische spreiding en variatie in organisatievorm een rol, met aanbod over verschillende locaties (Leuven, Tienen, Diest, Aarschot...) en in uiteenlopende leervormen (dag, avond, online). Dit maakt het mogelijk om een brede doelgroep te bereiken zonder dat sprake is van rechtstreekse concurrentie tussen aanbieders.

Tegelijk werd in de regiotafel ook ingezet op gerichte rationalisatie en verdere afstemming. In verschillende clusters werd het aanbod al gedeeltelijk afgebouwd of verschoven, bijvoorbeeld bij commercieel afgevaardigde, crossmedia, kapper, ondernemer en rijinstructeur, waar nog slechts één effectieve aanbieder actief is.

2.5 Regiotafel Antwerpen

2.5.1 Rationalisatievoorstellen

Er werden drie rationalisatievoorstellen uitgewerkt:

- **VDAB bouwt uitbesteed aanbod zorgkundige en kinderbegeleider voor anderstaligen af en verschuift dit naar CVO en Syntra**, met geïntegreerde trajecten en gespreide opstartmomenten.
 - **Kostenbesparing:** stopzetten externe uitbestedingen, minder parallelle promotie & screening
 - **Timing:** gefaseerd vanaf schooljaar 2026–2027
- **VDAB verplaatst houtopleidingen (meubelmaker & binnenschrijnwerker) van Mechelen naar Antwerpen** en concentreert hoogtechnologische infrastructuur op de nieuwe mastercampus; CVO en Syntra behouden complementair (basis / diplomagericht) aanbod en zullen in 2029 ook gebruik maken van de infrastructuur van de mastercampus, om een hogere bezettingsgraad van de infrastructuur te realiseren.
 - **Kostenbesparing:** vermijden dubbele investeringen op 2 locaties, hogere bezettingsgraad ateliers door het delen van infrastructuur voor specialisatieopleidingen
 - **Timing:** verhuis voorzien vanaf 2029, samenwerking nu al noodzakelijk

- **CVO's bouwen losstaand aanbod Succesvol ondernemen af in Groot Antwerpen** en verwijzen door naar Syntra als centrale aanbieder ondernemerschap. De samenwerking tussen CVO's en secundair onderwijs wordt wel verder gezet.
 - **Kostenbesparing:** minder versnippering, geen parallelle trajecten
 - **Timing:** schooljaar 2026–2027

2.5.2 Invloedsfeer Antwerpen

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de centrumstad Antwerpen **12 clusters met potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook **30 clusters met potentieel dubbel aanbod** (Tabel 9).

Tabel 9 Potentieel dubbel ent triple aanbod invloedsfeer Antwerpen

Cluster	Clusternaam	Opleidingen	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	257					
3	Aannemer pleisterwerken	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
6	Bakkerij	7	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
15	Boekhouding	4	3	4 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
18	Bouwkundig tekenaar	4	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	CVO bouwt af
22	Crossmedia	7	2	5 CVO		1 Syntra	Webdesigner en webontwikkelaar wordt geschrapt bij CVO
23	Cybersecurity engineer	3	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af
28	Elektrotechnieken	12	3	5 CVO	3 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
31	Farmaceutisch assistent	2	2	1 CVO		1 Syntra	Uitdoofscenario herinschaling VKS 5
32	Fietshersteller	3	2	7 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
34	Florist	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
35	Fotograaf	3	2	6 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
38	Gespecialiseerd bediende: logistiek	10	3	2 CVO	2 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
39	Gespecialiseerd bediende: magazijn	3	2	1 CVO	1 VDAB		CVO bouwt af
40	Gespecialiseerd bediende: medisch	3	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
44	Grafisch Designer Print & Digitale Media	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
45	Groen- en tuinbeheer	3	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
46	HR assistent	4	3	3 CVO	2 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
52	Horeca - Keuken	14	3	6 CVO	2 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
53	Horeca - Zaalmedewerker	3	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
56	Huishoudhulp	3	2	2 CVO	3 VDAB		Blijft behouden
58	ICT Support	3	2	1 CVO 1 CVO	1 VDAB		1 CVO bouwt af
61	Industrieel elektrotechnicus	2	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
64	Juwelontwerper - goudsmid	5	2	1 CVO 1 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af
67	Kapper	5	2	2 CVO 1 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af
68	Kinderbegeleider	5	2	5 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
69	Kleermaker	7	2	5 CVO 1 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af

70	Koeltechnicus	5	3	1 CVO	2 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
73	Land- en tuinbouw	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
74	Lasser	9	3	4 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
83	Mechanisch tekenaar	6	2	2 CVO	1 VDAB		2 CVO's bouwen af
85	Metselen	3	2	1 CVO	2 VDAB		CVO bouwt af
89	Netwerk- en systeembeheerder	3	2	4 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
90	Office Assistant	6	3	7 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
92	Onderhoudsmecanicië	4	2	3 CVO	2 VDAB		Verdeling: VDAB: onderhoudsmecanicië CVO: elektromecanicië
93	Onderhoudsmecanicië personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	5	2	4 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
96	Ondernemer	3	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB bouwt af 1 CVO bouwt af Rationalisatievoorstel
103	Polyvalent verkoper	3	2	1 CVO	1 VDAB		CVO bouwt af
104	Productiemedewerker - andere	4	2	2 CVO	2 VDAB		1 opleiding minder VDAB
113	Schoonheidszorg	6	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
116	Software ontwikkelaar	10	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
117	Sommelier	2	2	4 CVO		1 Syntra	2 CVO's bouwen af
136	Zorgkundige	3	2	6 CVO	3 VDAB		VDAB: wordt gefaseerd afgebouwd, rationalisatievoorstel

In een grootstedelijke context met hoge instroom, uitgesproken socio-economische diversiteit en structurele knelpuntberoepen blijkt parallel aanbod in veel gevallen **functioneel en noodzakelijk**. Opleidingen die op papier overlappen, verschillen in de praktijk wezenlijk naar doelgroep (werkzoekenden, werkenden, anderstaligen, schoolverlaters), finaliteit (activering, kwalificering, ondernemerschap), opleidingsvorm (dag, avond, modulair, werkplekleren) en instapmomenten. Bovendien dragen wachttijden en capaciteitsdruk – onder meer in zorg, techniek, ICT en administratie – ertoe bij dat meerdere aanbieders nodig blijven om het opleidingsaanbod behoeftedekkend te houden.

Tegelijk werd via de regiotafel een duidelijke **rationalisatielij**n vastgelegd op provinciaal niveau, met concrete engagementen die ook hun weerslag hebben op de invloedssfeer van centrumstad Antwerpen. Zo wordt het VDAB-aanbod voor zorgkundige voor anderstaligen gefaseerd afgebouwd en geïntegreerd bij CVO's en Syntra, worden houtopleidingen geconcentreerd op de toekomstige mastercampus in Antwerpen om dubbele infrastructuurinvesteringen te vermijden, en bouwen CVO's hun losstaand ondernemerschapsaanbod af ten voordele van Syntra als centrale aanbieder.

2.5.3 Invloedssfeer Mechelen

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedssfeer van de centrumstad Mechelen **5 clusters met potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook **13 clusters met potentieel dubbel aanbod** (Tabel 10).

Tabel 10 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedssfeer Mechelen

Cluster	Clusternaam	Opleiding en	Type aanbieders	Aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	117					
2	Aannemer dakbedekking	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB/Syntra: geen aanbod
14	Binnenschrijnwerker	7	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB verhuis Antwerpen (2029) Rationalisatievoorstel
15	Boekhouding	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
22	Crossmedia	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
28	Elektrotechnieken	9	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB afgebouwd
32	Fietshersteller	2	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
45	Groen- en tuinbeheer	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
47	HVAC - Installatietechnieken	7	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	CVO bouwt af, VDAB verhuis in 2029
49	HVAC - Verwarming	12	2		1 VDAB	1 Syntra	
56	Huishoudhulp	2	2	1 CVO	1 VDAB		CVO bouwt af
63	Interieurinrichter	3	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
74	Lasser	7	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB verhuis in 2029
77	Machinaal houtbewerker	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB verhuis in 2029
86	Meubelmaker	4	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	VDAB verhuis Antwerpen (2029) Rationalisatievoorstel
96	Ondernemer	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB afgebouwd
103	Polyvalent verkoper	3	2	1 CVO	2 VDAB		CVO afgebouwd
110	Rijinstructeur	2	2		1 VDAB	1 Syntra	VDAB afgebouwd
116	Software ontwikkelaar	5	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden

Het merendeel van het vastgestelde potentiële overlapaanbod blijkt **verklaarbaar** door verschillen in doelgroep, finaliteit en/of opleidingsvorm. In verschillende clusters is het aanbod in de praktijk reeds afgebouwd of gaat het om knelpuntberoepen (zoals elektrotechnieken, lasser, houtberoepen en HVAC), waarvoor een zekere mate van parallel aanbod noodzakelijk blijft om voldoende instroom en bereikbaarheid te garanderen.

Daarnaast werd in Mechelen een duidelijke **rationalisatiedynamiek op middellange termijn** vastgesteld, sterk verbonden met provinciale keuzes. Meerdere VDAB-opleidingen worden afgebouwd of verhuizen tegen 2029 naar Antwerpen (onder meer binnenschrijnwerker, lasser, machinaal houtbewerker en meubelmaker), terwijl CVO's en Syntra hun aanbod herpositioneren of stopzetten waar dit onvoldoende aanvullend is (bv. huishoudhulp, interieurinrichter, polyvalent verkoper).

2.5.4 Invloedsfeer Turnhout

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedssfeer van de centrumstad Turnhout **2 inhoudelijke clusters** met potentiële overlap **geïdentificeerd**. Er zijn geen clusters met aanbod van zowel VDAB, CVO als Syntra (Tabel 11).

Tabel 11 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedssfeer Turnhout

Cluster	Clusternaam	Opleidingen	Type aanbieders	Aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	113					
90	Office Assistant	2	2	2 CVO	1 VDAB		VDAB geen aanbod
103	Polyvalent verkoper	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden

De vastgestelde overlap is beperkt en verklaarbaar. Voor office assistant wordt het VDAB-aanbod niet langer ingericht, waardoor het aanbod uitsluitend bij CVO's blijft. Voor polyvalent verkoper blijft het gecombineerde aanbod van VDAB en CVO behouden, omwille van het verschil in doelgroep en opleidingsvorm.

2.5.5 Geactualiseerde duiding van 'potentieel dubbel aanbod' in Antwerpen

Na de besprekingen aan de regiotafels Antwerpen, Mechelen en Turnhout blijkt dat het aanvankelijk geïdentificeerde potentieel dubbel en triple aanbod in de provincie Antwerpen grotendeels verklaarbaar, tijdelijk of reeds structureel bijgestuurd is. In een grootstedelijke en economisch diverse provinciecontext is parallel aanbod in verschillende clusters functioneel, omdat het inspeelt op uiteenlopende doelgroepen (werkzoekenden, werkenden, anderstaligen, schoolverlaters), verschillende finaliteiten (activering, kwalificering, ondernemerschap) en uiteenlopende opleidingsvormen (dag, avond, modulair en werkplekleren). In meerdere domeinen met hoge arbeidsmarktvraag en structurele knelpunten (zorg, techniek, ICT, administratie) is een zekere mate van overlap bovendien noodzakelijk om wachttijden, instroom en doorstroom te beheersen.

Tegelijk is in de provincie Antwerpen een duidelijke rationalisatie- en herpositioneringsbeweging ingezet, met concrete en gefaseerde afspraken tussen VDAB, CVO's en Syntra. Voorbeelden zijn de afbouw van uitbesteed VDAB-aanbod, de concentratie van infrastructuur en hoogtechnologisch aanbod op de nieuwe Antwerpse mastercampus, en de duidelijke positionering van Syntra als kernpartner voor ondernemerschapsopleidingen. Hierdoor evolueert de provincie naar een helderder rolverdeling en efficiënter middelengebruik, zonder verlies aan toegankelijkheid of arbeidsmarktimpact.

2.6 Regiotafel Oost-Vlaanderen

2.6.1 Rationalisatievoorstellen

Er werden **vijf rationalisatievoorstellen** uitgewerkt.

- **SYNTRA stopt voltijds dagaanbod kinderbegeleider in Aalst en Gent**
Cursisten stromen door naar CVO-aanbod.
Kostenbesparing: 920 lesuren → ± €170.000 heroriënteerbare middelen
Timing: schooljaar 2026-2027
- **VDAB wordt enige aanbieder van bouwopleidingen in Gent (ruwbouw en afwerker bouw).**
CVO stopt met bouwopleidingen wegens lage instroom en hoge infrastructuurkosten.
Kostenbesparing: 1.880 leraarsuren + afbouw bouwhal
Timing: schooljaar 2026-2027
⚠ **Aandachtspunt:** toegang voor werkenden valt grotendeels weg
- **CVO Kisp stopt opleiding florist in Zelzate.**
Cursisten worden doorgestuurd naar Syntra Gent of CVO Focus (Lokeren).
Kostenbesparing: 400 lesuren
Timing: schooljaar 2026-2027
- **CVO Groeipunt verplaatst schoonheidszorg van Ninove naar Wetteren.**
Centralisatie op beter uitgeruste en bereikbare campus.
Kostenbesparing: efficiënter gebruik lokalen & materiaal

Timing: schooljaar 2026-2027

- **CVO Gent stopt groenopleiding – VDAB & SYNTRA bundelen via co-teaching.**
Gezamenlijke trajecten, gedeelde infrastructuur, permanente instap.
Kostenbesparing: op korte termijn beperkt (project), structureel potentieel groot
Timing: start sept 2026 (of feb 2027)

2.6.2 Invloedsfeer Aalst

In schooljaar 2023-2024 werd binnen de invloedsfeer van de centrumstad Aalst 1 cluster met potentieel triple aanbod geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook 11 clusters met potentieel dubbel aanbod (Tabel 12).

Tabel 12 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Aalst

Cluster	Clusternaam	Opleiding en	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	150					
20	Chocolatier - confiseur - ijsbereider	3	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af
28	Elektrotechnieken	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
67	Kapper	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
68	Kinderbegeleider	4	2	2 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af rationalisatievoorstel
70	Koeltechnicus	9	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
74	Lasser	5	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
81	Masseur	2	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
89	Netwerk- en systeembeheerder	3	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
113	Schoonheidszorg	3	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af rationalisatievoorstel
125	Technicus hernieuwbare energie	5	2	1 CVO		1 Syntra	CVO bouwt af
131	Voetverzorger	3	2	1 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af
136	Zorgkundige	2	2	2 CVO	2 VDAB		Blijft behouden

De bespreking aan de regiotafel heeft de initiële analyse bijgesteld. In vrijwel alle betrokken clusters blijkt het vermeende dubbele of triple aanbod **niet structureel** te zijn, maar het gevolg van verschillen in doelgroep, finaliteit of organisatievorm, dan wel van een aanbod dat intussen **expliciet werd afgebouwd** door één van de partners.

Na de regiotafel blijven er in Aalst **geen clusters over met problematische overlap**. In meerdere domeinen (zoals kinderbegeleider, koeltechnicus, masseur, schoonheidszorg en hernieuwbare energie) beslisten CVO's of Syntra om het aanbod stop te zetten of te herpositioneren, waardoor één duidelijke aanbieder per cluster overblijft. Waar meerdere aanbieders actief blijven (zoals elektrotechnieken, lasser, netwerk- en systeembeheerder en zorgkundige), is het aanbod complementair naar doelgroep of finaliteit en noodzakelijk in functie van arbeidsmarktnoden.

2.6.3 Invloedsfeer Gent

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de centrumstad Gent **7 clusters met potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook **37 clusters met potentieel dubbel aanbod** (Tabel 13).

Tabel 13 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Gent

Cluster	Clusternaam	Opleiding en	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	217					
5	Allround Grimeur- Visagist	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
10	Bestuurder intern transport	4	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
14	Binnenschrijnwerker	7	2	3 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
15	Boekhouding	7	3	1 CVO	3 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
18	Bouwkundig tekenaar	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
19	Buitenschrijnwerker	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
22	Crossmedia	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
28	Elektrotechnieken	8	3	5 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
31	Farmaceutisch assistent	2	2	1 CVO		1 Syntra	Afbouw, inschaling VKS 5
32	Fietshersteller	3	2	5 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
34	Florist	4	2	~~2 CVO~~		1 Syntra	CVO bouwt af Rationalisatievoorstel
35	Fotograaf	3	2	2 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af
38	Gespecialiseerd bediende: logistiek	2	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
40	Gespecialiseerd bediende: medisch	2	2	3 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
42	Gespecialiseerd bediende: vastgoed	2	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
45	Groen- en tuinbeheer	6	3	~~1 CVO~~	1 VDAB	1 Syntra	CVO bouwt af rationalisatievoorstel
46	HR assistent	2	2	2 CVO	3 VDAB		Blijft behouden
53	Horeca - Zaalmedewerker	3	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
58	ICT Support	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
63	Interieurinrichter	5	2	~~3 CVO~~		1 Syntra	CVO bouwt af
67	Kapper	3	2	2 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af (27-28)
68	Kinderbegeleider	5	2	3 CVO		~~1 Syntra~~	Syntra bouwt af Rationalisatievoorstel
69	Kleermaker	6	2	4 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
74	Lasser	5	2	5 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
77	Machinaal houtbewerker	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
81	Masseur	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
83	Mechanisch tekenaar	4	2	3 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
85	Metselen	4	2	~~3 CVO~~	1 VDAB		CVO bouwt af Rationalisatievoorstel
86	Meubelmaker	2	2	3 CVO	~~1 VDAB~~		VDAB bouwt af
89	Netwerk- en systeembeheerder	3	2	5 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
90	Office Assistant	5	3	6 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
93	Onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	5	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
95	Onderhoudsmecanici zware bedrijfsvoertuigen	3	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
96	Ondernemer	4	3	2 CVO	~~2 VDAB~~	1 Syntra	VDAB bouwt af
102	Polyvalent onderhoud gebouwen	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden

103	Polyvalent verkoper	4	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
104	Productiemedewerker - andere	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
111	Schilder-decorateur	3	2	2 CVO	1 VDAB		CVO bouwt af Rationalisatievoorstel
113	Schoonheidszorg	5	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
116	Software ontwikkelaar	10	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Wordt samen bekeken
117	Sommelier	2	2	1 CVO 1 CVO		1 Syntra	1 CVO bouwt af, + 1 CVO integratie horeca opleiding
132	Voorbewerker carrosserie	2	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
133	Vrachtovervoer over de weg	7	2	1 CVO	2 VDAB		Blijft behouden
136	Zorgkundige	3	2	4 CVO	1 VDAB		VDAB bouwt af

Triple aanbod aanwezig in de clusters groen- en tuinbeheer en ondernemer werden door de regiotafel weggewerkt, via respectievelijk schrappen van het aanbod bij de CVO's (groen) en VDAB (ondernemer). Voor de cluster groen werd bovendien een innovatief rationalisatievoorstel uitgewerkt om te komen tot een hybride opleidingstraject.

Voor een aantal clusters met triple aanbod wordt geopteerd om het aanbod te **behouden**, het gaat over de cluster boekhouding, elektrotechnieken, horeca zaalmedewerker en office assistent. Deze keuze wordt gemaakt omdat dit basisaanbod noodzakelijk is om antwoord te bieden aan de grote marktvraag en om verschillende doelgroepen te kunnen bedienen. Tenslotte wordt voor de triple cluster software ontwikkelaar de toekomst samen bekeken, gezien de onzekere impact van AI.

Ook het behouden **dubbel aanbod blijkt verklaarbaar en functioneel**. Opleidingen verschillen systematisch naar doelgroep (werkzoekenden, werkenden, anderstaligen, schoolverlaters), finaliteit (activering, kwalificering, ondernemerschap), intensiteit en organisatievorm (dag-, avond-, modulair, werkplekleren). Daarnaast spelen hoge arbeidsmarktvraag en structurele knelpuntberoepen (o.a. techniek, zorg, ICT, logistiek) een belangrijke rol, waardoor parallel aanbod noodzakelijk blijft om instroom, wachttijden en uitstroom te beheersen.

2.6.4 Invloedsfeer Sint-Niklaas

In schooljaar 2023-2024 werden binnen de invloedsfeer van de centrumstad Sint-Niklaas **5 clusters met potentieel triple aanbod** geïdentificeerd, daarnaast zijn er ook **23 clusters met potentieel dubbel aanbod** (Tabel 14).

Tabel 14 Potentieel dubbel en triple aanbod invloedsfeer Sint-Niklaas

Cluster	Clusternaam	Opleiding en	Type aanbieders	Aantal aanbieders			Actie na regiotafel
	Laag risico	163					
6	Bakkerij	6	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
15	Boekhouding	3	2	1 CVO 1 CVO	1 VDAB		1 CVO bouwt af
28	Elektrotechnieken	9	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
44	Grafisch Designer Print & Digitale Media	3	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
45	Groen- en tuinbeheer	3	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
46	HR assistent	3	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
47	HVAC - Installatietechnieken	4	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
52	Horeca - Keuken	8	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
56	Huishoudhulp	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
58	ICT Support	2	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
61	Industrieel elektrotechnicus	2	2	1 CVO		1 Syntra	Syntra bouwt af

67	Kapper	4	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
74	Lasser	10	3	2 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
77	Machinaal houtbewerker	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
81	Masseur	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
85	Metselen	6	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
86	Meubelmaker	3	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
89	Netwerk- en systeembeheerder	4	3	4 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
92	Onderhoudsmecanici	5	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
93	Onderhoudsmecanici personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
96	Ondernemer	2	2		1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
113	Schoonheidszorg	5	2	2 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
116	Software ontwikkelaar	3	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
117	Sommelier	2	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
125	Technicus hernieuwbare energie	3	2	1 CVO		1 Syntra	Blijft behouden
130	Vloerder - tegelzetter	2	2	1 CVO	1 VDAB		Blijft behouden
133	Vrachtwagenvervoer over de weg	6	3	1 CVO	1 VDAB	1 Syntra	Blijft behouden
136	Zorgkundige	2	2	2 CVO	1 VDAB		Blijft behouden

De regiotafel heeft deze analyse grondig besproken en komt tot de conclusie dat het aanbod in Sint-Niklaas **in grote mate behouden blijft**, omdat het in vrijwel alle clusters **inhoudelijk complementair** is. Verschillen in doelgroep, finaliteit (diplomagericht, activerend of ondernemersgericht), opleidingsvorm en intensiteit rechtvaardigen het parallelle aanbod. Bovendien gaat het in verschillende domeinen om knelpuntberoepen, waar voldoende capaciteit noodzakelijk is om in te spelen op de arbeidsmarktvraag.

Kenmerkend voor de invloedsfeer Sint-Niklaas is daarnaast de **specifieke rol van opleidingen georganiseerd in detentiecontext** (o.a. gevangenis Beveren en Wortel), die een duidelijk afgebakende doelgroep bedienen en geen reële overlap vormen met regulier aanbod.

2.6.5 Geactualiseerde duiding van 'potentieel dubbel aanbod' in Oost-Vlaanderen

De gezamenlijke analyse van de regiotafels Gent, Sint-Niklaas en Aalst toont aan dat het aanvankelijk geïdentificeerde potentieel dubbel en triple aanbod in Oost-Vlaanderen grotendeels verklaarbaar, tijdelijk of reeds inhoudelijk bijgestuurd is. In geen van de invloedsferen blijkt er onverklaard problematisch dubbel of triple aanbod bestaan. Waar meerdere aanbieders actief blijven binnen dezelfde cluster, is dat vooral omwille van duidelijke verschillen in doelgroep, finaliteit en opleidingsvorm, dan wel de noodzaak om in knelpuntberoepen voldoende capaciteit en regionale toegankelijkheid te verzekeren. In grootstedelijke contexten zoals Gent is parallel aanbod functioneel om diverse doelgroepen te bereiken, terwijl in Aalst gerichte afbouw en herpositionering hebben geleid tot een helder en overzichtelijk aanbod.

3 Impact voor de cursist

3.1 Bereikbaarheid

De rationalisatievoorstellen van de regiotafels leiden tot een hertekening van de bereikbaarheid van een aantal opleidingen, waarbij een balans wordt nagestreefd tussen concentratie van aanbod en het behoud van regionale toegankelijkheid.

Op korte termijn zijn de effecten voor cursisten het meest zichtbaar. In verschillende regio's verschuiven een aantal opleidingen naar **andere locaties of wordt lokaal aanbod afgebouwd**. Zo wordt het horeca-aanbod in West-Vlaanderen geconcentreerd in Brugge, verschuift het opleidingsaanbod crossmedia en horeca binnen Brussel naar centrale opleidingspartners en verdwijnen er lokale opleidingsplaatsen in onder meer Oost-Vlaanderen (bv. florist).

Deze verschuivingen kunnen leiden tot **een toename van verplaatsingsafstanden** en creëren vooral voor cursisten met beperkte mobiliteitsmogelijkheden mogelijks een hogere drempel tot deelname. De impact is echter niet uniform: in verschillende regio's blijven alternatieve locaties of projectmatige oplossingen behouden, en wordt bewust ingezet op geografische spreiding.

In sommige gevallen zijn deze verschuivingen bovendien niet het gevolg van een bewuste rationalisatiekeuze, maar van onderliggende systeembeperkingen, zoals het niet duurzaam kunnen organiseren van kleine groepen binnen het huidige financieringskader. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in de bouwopleidingen in Gent, waar het verdwijnen van het aanbod in het volwassenenonderwijs leidt tot minder kwalificeringsmogelijkheden voor bepaalde doelgroepen. Het illustreert het spanningsveld tussen rationalisatie (efficiëntie en schaal) en toegankelijkheid, waarbij bepaalde doelgroepen minder bereikt worden.

Op middellange en lange termijn verschuift de focus naar de uitbouw van meer geïntegreerde en **herkenbare opleidingsknooppunten**, zoals de loopbaancampussen in West-Vlaanderen (2027) en Antwerpen (2029). Deze modellen ambiëren een grotere zichtbaarheid van het aanbod, een duidelijkere toegangspoort voor cursisten en een sterker regionaal ankerpunt voor samenwerking met toeleiders en arbeidsmarktactoren.

Hierdoor wordt bereikbaarheid niet langer uitsluitend bepaald door fysieke nabijheid, maar ook door **de vindbaarheid, overzichtelijkheid en toegankelijkheid** van het systeem. Bereikbaarheid wordt daarnaast steeds vaker ondersteund door elementen zoals werkplekleren, hybride trajecten, modulaire opbouw en meerdere instapmomenten, waardoor deelname minder afhankelijk wordt van één specifieke locatie.

Tegelijk brengen de voorstellen ook **aandachtspunten** met zich mee. In bepaalde clusters leidt de concentratie van aanbod tot een sterkere focus op specifieke doelgroepen, in het bijzonder werkzoekenden, waardoor de toegankelijkheid voor andere groepen, zoals werkenden of heroriënteerders, onder druk kan komen te staan. Dit is onder meer zichtbaar in Oost-Vlaanderen, waar centralisatie van bouwopleidingen bij VDAB de toegang voor niet-werkzoekenden beperkt.

3.2 Flexibiliteit

Over de verschillende regio's heen is er een consistente beweging zichtbaar naar een systeem dat minder vertrekt vanuit vaste opleidingen en meer vanuit **individuele leertrajecten op maat van de cursist**.

Binnen de rationalisatievoorstellen worden **modulaire trajecten** verder benut. In verschillende voorstellen wordt expliciet ingezet op het opsplitsen van opleidingen in kleinere leeronderdelen, die flexibel gecombineerd kunnen worden afhankelijk van het profiel, de context en de voorkennis van de cursist. Dit komt onder meer terug in de zorg- en horecatrajecten in Limburg en Brussel en in de groenopleiding in Oost-Vlaanderen, waar gewerkt wordt met **leerladders tussen opleidingen (bv. medewerker keuken – hulpkok – kok of logistiek medewerker – verzorgende – zorgkundige)**, en in technische trajecten waar modules worden afgestemd op concrete competentienoden. Tegelijk blijft de verdere uitbouw van modulaire leerladders binnen opleidingen een aandachtspunt, om ook binnen één traject meer flexibele in- en uitstapmogelijkheden te creëren.

Daarnaast wordt flexibiliteit sterk vergroot door de introductie of uitbreiding van **meerdere instapmomenten** en, in sommige gevallen, **continue instroom**. VDAB neemt hierin verder een voortrekkersrol op met trajecten die op frequente of permanente basis kunnen starten, terwijl CVO's en Syntra in toenemende mate evolueren naar meerdere opstartmomenten per jaar. Dit vermindert wachttijden en maakt het voor cursisten mogelijk om **sneller in te stappen wanneer hun situatie dit toelaat**.

Tenslotte zorgen de rationalisatievoorstellen ook voor een betere **combineerbaarheid van opleiding met werk, gezin en andere verplichtingen**. De voorstellen zetten in op een grotere variatie aan organisatievormen, zoals dag-, avond- en weekendopleidingen, hybride trajecten en werkplekleren. Dit is zichtbaar in onder meer de leerhub-modellen en de voorstellen in Limburg (zorg, hout), Antwerpen (zorg) en Brussel (horeca), waar expliciet wordt gewerkt aan trajecten die aansluiten bij verschillende levenssituaties van cursisten.

Tegelijkertijd zijn er ook een aantal **aandachtspunten**. De grotere flexibiliteit vraagt in sommige gevallen aanpassingen aan bestaande regelgeving, onder meer op het vlak van financiering. In Limburg wordt bijvoorbeeld gewezen op het risico dat flexibele instapmomenten kunnen leiden tot hogere inschrijvingskosten door de huidige semesterregeling in CVO's.

Daarnaast kan een sterke focus op arbeidsmarktgerichte, kortere trajecten ertoe leiden dat bepaalde cursisten minder toegang hebben tot **langere, meer brede of verdiepende leertrajecten of kwalificerende trajecten**, zeker wanneer aanbod wordt geconcentreerd bij één actor. Ook de combinatie van verschillende systemen (VDAB, CVO, Syntra) vraagt een goede afstemming, zodat flexibiliteit voor de cursist geen **complexiteit of onduidelijkheid** creëert.

De regiotafels brengen een duidelijke beweging op gang naar een **meer flexibel en vraaggericht opleidingslandschap**, waarbij cursisten meer mogelijkheden krijgen om hun leertraject af te stemmen op hun eigen situatie en tempo. Deze flexibilisering vormt een belangrijke hefboom voor participatie en inzetbaarheid, maar vereist blijvende aandacht voor **regulering, toegankelijkheid en transparantie** om haar potentieel volledig te realiseren.

3.3 Kwaliteit

De rationalisatievoorstellen zetten in op **versterking van de kwaliteit van het opleidingsaanbod**, vooral door **bundeling van middelen, specialisatie en nauwere afstemming op de arbeidsmarkt**.

Een centrale dynamiek is de **concentratie van infrastructuur en expertise**. Door opleidingen samen te brengen en infrastructuur te delen, kunnen aanbieders investeren in **modernere leeromgevingen en**

gespecialiseerde apparatuur, wat vooral in technische en praktijkgerichte opleidingen (zoals lassen, hout en horeca) de kwaliteit en het imago verhoogt.

Daarnaast bouwen de regiotafels voort op een bestaande rolverdeling tussen aanbieders, die in de voorstellen verder wordt aangescherpt en vertaald naar concrete afspraken over het opleidingsaanbod. CVO's en Syntra focussen daarbij sterker op hun respectievelijke kernopdracht, wat bijdraagt tot een meer consistente opbouw van opleidingen en een duidelijkere afstemming op specifieke doelgroepen en leerdoelen.

Ook de toenemende samenwerking – bijv. via leerhubs, gedeelde trajecten en co-teaching – draagt bij tot een meer geïntegreerde en professionele dienstverlening voor cursisten. De rol van VDAB komt hierbij vooral tot uiting in het versterken van toeleiding, regie en arbeidsmarktmatching, eerder dan in een verdere differentiatie van het opleidingsaanbod zelf.

Tenslotte werken opleidingsverstrekkers ook nauwer samen, waardoor ze elkaars aanbod beter leren kennen en **de cursist gerichter kunnen informeren** over de verschillende mogelijkheden die er zijn afhankelijk van diens persoonlijke situatie.

Er zijn echter ook **aandachtspunten**. Zo vraagt de verschuiving van VDAB naar een meer regisserende rol aandacht voor kennisborging. In voorstellen zoals de houtopleidingen in Limburg en de centralisatie van lassen in Vlaams-Brabant, waarbij VDAB zich terugtrekt als opleidingsaanbieder en partners de uitvoering overnemen, bestaat het risico dat expertise rond arbeidsmarktgerichte begeleiding en ondersteuning van kwetsbare cursisten minder expliciet verankerd blijft, indien deze niet actief wordt overgedragen of opgebouwd bij andere aanbieders.

3.4 Doorstroom naar werk

De rationalisatievoorstellen van de regiotafels **beogen een versterking van de doorstroom naar werk**, door arbeidsmarktgerichtheid explicieter als **organiserend principe** naar voren te schuiven.

Zo wordt er ingezet op een sterkere **koppeling tussen opleidingsaanbod en arbeidsmarktnoden**. In verschillende projecten wordt het opleidingsaanbod rechtstreeks afgestemd op concrete vacatures en sectornoden. Dit is onder meer zichtbaar in de horeca-leerhubs (Brussel en West-Vlaanderen), waar trajecten worden opgebouwd in nauwe samenwerking met werkgevers en VDAB, en in de **technische en groene opleidingen** (o.a. Oost-Vlaanderen) waar werkplekleren, praktijkervaring en bemiddeling naar werk integraal deel uitmaken van het vooropgestelde traject. Deze elementen zijn niet nieuw, maar worden binnen de regiotafels meer **systematisch op elkaar afgestemd en ingebed in een breder trajectdenken**.

Daarnaast ambiëren veel voorstellen **kortere en gerichtere trajecten**, waardoor cursisten sneller inzetbaar worden. Via vrijstellingen, trajectdifferentiatie en **modulaire opbouw** kunnen cursisten enkel die competenties verwerven die nog ontbreken, in plaats van volledige opleidingen te doorlopen.

Een derde belangrijke factor is de verdere evolutie naar een systeem met **flexibele instroom en meerdere uitstroommomenten**. Door de uitbouw van leerladders en trajecten met verschillende instap- en uitstappunten (zoals in horeca en zorg), kunnen cursisten op verschillende momenten instromen én uitstromen naar werk, zonder het volledige traject te moeten afronden.

Tegelijk wordt de doorstroom verder versterkt door de toenemende inzet op **werkplekleren, duale trajecten en samenwerking met bedrijven**, zoals onder meer zichtbaar in de horeca-leerhubs, de groenopleidingen in Oost-Vlaanderen en de zorg- en technische trajecten in Limburg en Antwerpen.

Hierdoor komen cursisten reeds tijdens de opleiding in contact met de arbeidsmarkt, wat de drempel naar werk verlaagt en de kans op duurzame tewerkstelling verhoogt.

Er zijn echter ook **aandachtspunten**. De sterke focus op snelle inzetbaarheid kan ertoe leiden dat trajecten meer gericht worden op **korte termijn tewerkstelling**, waardoor minder ruimte overblijft voor bredere kwalificerende trajecten. Daarnaast kan de nadruk op VDAB-doelgroepen ertoe leiden dat de doorstroom voor andere cursistengroepen (zoals werkenden of heroriënteerders) minder expliciet wordt ondersteund, zoals blijkt in de cluster bouw in Oost-Vlaanderen waar het aanbod zich uitsluitend richt op werkzoekenden.

Samengevat versterken de voorstellen van de regiotafels de doorstroom naar werk door het opleidingsaanbod **sneller, gericht en nauwer gekoppeld aan de arbeidsmarkt** te organiseren. Deze evolutie verhoogt de effectiviteit van opleidingen, maar vraagt blijvende aandacht voor een evenwicht tussen **snelle inzetbaarheid en duurzame kwalificatie**, en voor een inclusieve benadering van alle doelgroepen.

3.5 Kostprijs

De impact van de rationalisatievoorstellen op de kostprijs voor cursisten is **globaal beperkt en in meerdere gevallen neutraal tot licht positief**, maar bevat wel enkele **belangrijke aandachtspunten afhankelijk van het profiel van de cursist**.

Een eerste vaststelling is dat in de meeste voorstellen de **directe opleidingskost voor cursisten ongewijzigd blijft**. Dit geldt onder meer voor projecten in West-Vlaanderen, Brussel en Vlaams-Brabant, waar expliciet wordt aangegeven dat inschrijvingsgelden of deelnamekosten niet wijzigen door de rationalisatie.

Tegelijk zijn er **efficiëntiewinsten op systeemniveau** (bv. gedeelde infrastructuur en schaalvoordelen in aankoop) die op termijn ook in het voordeel van de cursist kunnen spelen, bijvoorbeeld via lagere materiaalkosten of een efficiëntere inzet van middelen binnen opleidingen. In sommige gevallen kan de kost ook dalen doordat cursisten sneller een korter, gericht traject kunnen volgen (bv. via EVC en modulaire trajecten in Limburg).

Tegenover deze positieve elementen staan echter ook enkele **aandachtspunten**.

Een eerste betreft **verplaatsingskosten**. Door de centralisatie van aanbod (bv. in West-Vlaanderen, Brussel en Oost-Vlaanderen) moeten sommige cursisten zich mogelijk verder verplaatsen, wat leidt tot hogere indirecte kosten, zeker voor wie geen recht heeft op VDAB-tussenkosten.

Daarnaast speelt de flexibilisering van trajecten een belangrijke rol. In bepaalde gevallen kan een grotere flexibiliteit (bv. instap midden semester) leiden tot een **hogere kostprijs binnen het huidige financieringssysteem van het volwassenenonderwijs**, omdat inschrijvingsgelden en dus plafonds per semester worden berekend. Dit wordt onder meer expliciet benoemd in de zorgopleidingen in Limburg.

Samengevat blijft de directe kostprijs voor de meeste cursisten **stabiel**, met **potentiële besparingen op langere termijn door efficiëntiewinsten en kortere trajecten**. Tegelijk vraagt de evolutie naar centralisatie en flexibilisering aandacht voor **indirecte kosten (zoals mobiliteit) en de impact van bestaande financieringsregels**, zodat de betaalbaarheid voor alle doelgroepen gewaarborgd blijft.

4 Beleidssignalen vanuit de regiotafels

Beleidsaanbeveling 1: zorg voor een duidelijk kader en meer transparantie, monitoring en impactevaluatie van rationalisering

Rationalisering mag niet leiden tot vershraling van het aanbod, verlies aan toegankelijkheid of lagere deelname aan levenslang leren.

Concreet vragen de regiotafels om:

- een meetmoment vóór en na rationalisering, met aandacht voor het aantal deelnemers, geografische spreiding en bereik van kwetsbare doelgroepen;
- rationalisering expliciet te beoordelen op haar bijdrage aan verhoogde participatie aan levenslang leren;
- een betere afstemming tussen het beleid rond knelpuntberoepen en de erkenning van knelpuntopleidingen, zodat financiering en inschrijvingsgelden coherent aansluiten bij arbeidsmarktnoden. Vermijd tegenstrijdige signalen waarbij opleidingen richting knelpuntberoepen niet als knelpuntopleiding worden erkend.

Beleidssignaal 2: maak modulaire en hybride leertrajecten structureel mogelijk over opleidingsverstrekkers heen

De regiotafels wijzen unaniem op de nood aan meer flexibele, modulaire en gepersonaliseerde leertrajecten. Dit vergt een aanpassing van het regelgevend kader voor beroepsopleidingen in het volwassenenonderwijs.

Concreet vragen de regiotafels om:

- het **organiseren van korte, arbeidsmarktgerichte modules** binnen beroepsopleidingen in CVO's expliciet mogelijk te maken;
- toe te laten dat **cursisten met een onvolledig EVC-resultaat** enkel ontbrekende competenties verwerven via modules, zonder volledige (her)inschrijving in een opleidingstraject;
- de mogelijkheid te creëren om **modules flexibel te combineren over verschillende opleidingsverstrekkers heen** (CVO, Syntra, VDAB), bijvoorbeeld aan de hand van micro-credentials;
- ruimte te bieden voor **hybride opleidingstrajecten**, waarbij verschillende aanbieders complementaire onderdelen van één leertraject opnemen. Dit leidt tot continuïteit van opleiding, ongeacht het statuut of statuutswijziging van de cursist doorheen de opleiding enerzijds en tot de mogelijkheid van het voorzien van leerladders anderzijds.

Beleidssignaal 3: herteken VDAB-opleidingstrajecten vanuit een traject- en leerlogica

Meerdere regio's geven aan dat de huidige inrichting van VDAB-opleidingscontracten onvoldoende aansluit bij modulaire leerpaden en samenwerking over partners heen.

Concreet vragen de regiotafels om:

- VDAB-opleidingscontracten niet langer exclusief te koppelen aan één specifieke opleidingsverstrekker of locatie en zo trajecten mogelijk te maken waarbij onderdelen bij verschillende opleidingsverstrekkers en op verschillende tijdstippen kunnen gebeuren;
- te evolueren naar een systeem, waarbij werkzoekenden flexibel opleidingsonderdelen kunnen volgen bij verschillende erkende aanbieders;
- via verder in te zetten op het toeleiden naar **modules binnen CVO- of Syntra-trajecten**, in plaats van uitsluitend naar volledige opleidingen;
- werkzoekenden met een VDAB-contract ook toegang te geven tot **avond-, weekend- en afstandsonderwijs**, zodat het volledige beschikbare opleidingsaanbod benut kan worden.

Beleidssignaal 4: faciliteer en stimuleer gedeeld gebruik van opleidingsinfrastructuur

Het gedeeld gebruik van infrastructuur wordt in alle regio's gezien als een essentiële hefboom om dubbele investeringen te vermijden en publieke middelen efficiënter in te zetten. Vandaag ontbreken echter duidelijke juridische en financiële kaders.

Concreet vragen de regiotafels om:

- een **Vlaams kader** voor infrastructuurdeling tussen VDAB, CVO's, Syntra en secundair onderwijs, met duidelijke juridische en financiële spelregels;
- te voorzien in **marktconforme en administratief eenvoudige vergoedingsmechanismen** (huur, energie, onderhoud, afschrijving);
- financiële en beleidsmatige incentives te voorzien voor het **openstellen en delen** van bestaande opleidingsinfrastructuur;
- publieke opleidingsverstrekkers expliciet te incentivieren om **investeringsplannen** op elkaar af te stemmen om dubbele investeringen te vermijden.

Beleidssignaal 5: maak personeelsuitwisseling over opleidingsverstrekkers heen mogelijk

Verskillende personeelsstatuten vormen vandaag een structurele drempel voor samenwerking en co-organisatie tussen VDAB, CVO's en Syntra.

Concreet vragen de regiotafels om:

- een juridisch en financieel kader dat tijdelijke, deeltijdse of projectmatige inzet van instructeurs en lesgevers **over organisaties heen** mogelijk maakt;
- aandacht te hebben voor rechtszekerheid, statutaire bescherming en financiering bij personeelsuitwisseling;
- **personeelsflexibiliteit** expliciet te erkennen als randvoorwaarde voor regionale leerecosystemen en hybride trajecten.

Beleidssignaal 6: flexibiliseer opstartmomenten zonder nadelige financiële gevolgen voor cursisten

De nood aan korte, snel opstartbare en flexibele opleidingstrajecten staat op gespannen voet met de huidige semesterlogica en inschrijvingsregels in het volwassenenonderwijs.

Concreet vragen de regiotafels om:

- **meer flexibiliteit in opstartmomenten** van opleidingen toe te laten, afgestemd op arbeidsmarkt- en opleidingsnoden;
- het **plafond op inschrijvingsgelden** aan te passen zodat cursisten die op een flexibel instapmoment beginnen niet duurder uitkomen dan cursisten die bij aanvang van een semester starten.

Beleidssignaal 7: veranker regiotafels en regelluwe experimenten

De regiotafels hebben hun meerwaarde aangetoond als platform voor afstemming, rationalisatie en innovatie. Deze werking vraagt echter structurele verankering en beleidsruimte.

Concreet vragen de regiotafels om:

- binnen een duidelijk kader, gevoed door omgevingsanalyses en competentieprognoses, regionaal werk te maken van **afgestemde programmatie**, gebaseerd op de sterktes van de actoren gekoppeld aan regionale arbeidsmarktnoden.
- expliciet te bepalen dat regionale afspraken **geen automatische precedentwerking** hebben voor heel Vlaanderen;
- een **regelluw kader** te voorzien voor innovatieve samenwerkingen, pilootprojecten en leerecosystemen, met evaluatie achteraf;
- binnen dit regelluw kader te kunnen afwijken van bestaande kwaliteits- en toezichtskaders, zonder alles te uniformiseren;

Beleidsaanbeveling 8: hervorm het financieringsmodel voor arbeidsmarktgerichte opleidingen

De huidige financieringslogica voor arbeidsmarktgerichte opleidingen blijkt onvoldoende afgestemd op knelpuntberoepen, regionale arbeidsmarktnoden en samenwerkingsvormen tussen opleidingsverstrekkers. Meerdere regiotafels signaleren dat opleidingen met hoge maatschappelijke relevantie niet kunnen opstarten wegens de groepsnormen en gescheiden financieringsstromen.

Concreet vragen de regiotafels om:

- een **flexibeler financieringsmodel** dat minder gekoppeld is aan minimumgroepsgrootte en sterker rekening houdt met **arbeidsmarktrelevantie en knelpuntberoepen**, in het bijzonder wanneer opleidingen worden georganiseerd op vraag van VDAB;
- expliciete **ruimte voor gemengde groepen** (werkzoekenden, werknemers, ondernemers, niet-beroepsactieven), zonder negatieve financiële consequenties voor één van de betrokken partners;
- een **garantie op aanbod van knelpuntopleidingen**, ook bij lage instroom, zodat efficiëntiedruk niet leidt tot het wegvallen van cruciaal opleidingsaanbod.